

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
ستاد پدافند غیرعامل

تهدیدات سایبری متداول جهان

در سال ۲۰۲۲

آذرماه ۱۴۰۱

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ستاد پدافند غیرعامل

تهدیدات سایبری متداول جهان در سال ۲۰۲۲

رخداد‌های بی‌سابقه‌ای مانند همه‌گیری کووید ۱۹ و نا آرامی‌های اجتماعی-سیاسی شدید، منجر به افزایش قابل توجه تعداد و شدت جرایم سایبری در طول چندین سال اخیر شده است. احتمالاً شاهد پیچیده‌تر شدن تهدیدات امنیتی و در نتیجه گران‌تر شدن خسارات این تهدیدات، در آینده خواهیم بود. کار شنا سان پیش‌بینی می‌کنند که هزینه‌های جهانی جرایم سایبری تا سال ۲۰۲۵ به ۱۰,۵ تریلیون دلار خواهد رسید که ۱۵ درصد بیشتر از ۳ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۵ است.

حفاظت پیشگیرانه، کلید جلوگیری از حمله امنیت سایبری است. طبق اعلام کار شنا سان، مهمترین تهدیدات امنیت سایبری پیش روی جهان در سال ۲۰۲۲ موارد زیر بوده است :

۱۰ تهدید متداول جهان در حوزه امنیت سایبری در سال ۲۰۲۲

Threat	تهدید	ردیف
Social Engineering	مهندسی اجتماعی	۱
Third-party Exposure	از طریق شخص ثالث	۲
Mistakes Configuration	اشتباهات پیکربندی	۳
Poor Cyber Hygiene	بهداشت سایبری ضعیف	۴
Vulnerabilities Cloud	آسیب پذیری های ابری	۵
Vulnerabilities Mobile Device	آسیب پذیری های دستگاه موبایل	۶
Internet of Things (IoT)	اینترنت اشیاء	۷
Ransomware	باج افزار جدید	۸
Poor Data Management	مدیریت ضعیف داده ها	۹
Inadequate Post-Attack Procedures	رویه های ناکافی پس از حمله	۱۰

۱. مهندسی اجتماعی^۱

مهندسی اجتماعی یکی از خطرناک‌ترین تکنیک‌های هک است که توسط مجرمان سایبری استفاده می‌شود، عمدتاً به این دلیل که این روش، به جای آسیب‌پذیری‌های فنی بر خطای انسانی متکی است و همین امر، حملات را خطرناک‌تر می‌کند چرا که فریب دادن یک انسان بسیار آسان‌تر از نقض یک سیستم امنیتی است، واضح است که هکرها این را می‌دانند. طبق گزارش Verizon's Data Breach Investigations، ۸۵ درصد از کل نقض‌های داده از طریق تعامل انسانی است.

در سال ۲۰۲۳، احتمالاً شاهد رشد حملات مهندسی اجتماعی مانند فیشینگ و جعل هویت از طریق ایمیل خواهیم بود؛ البته با روندها، فناوری‌ها و تاکتیک‌های جدید. به عنوان مثال، حملات مربوط به ارزهای دیجیتال بین اکتبر ۲۰۲۰ و آوریل ۲۰۲۱ تقریباً ۲۰۰ درصد افزایش یافت و احتمالاً با ادامه رشد محبوبیت و قیمت بیت کوین و سایر ارزهای مبتنی بر بلاک چین، تهدیدی برجسته باقی خواهند ماند.

¹ Social Engineering

۲. از طریق شخص ثالث^۲

مجرمان سایبری می‌توانند از طریق هک کردن شبکه‌ها با امنیت کمتر، متعلق به اشخاص ثالث که دارای دسترسی هستند به اهداف خود دست یابند و سیستم‌های امنیتی را دور بزنند.

یکی از نمونه‌های مهم نقض شخص ثالث در ابتدای سال ۲۰۲۱ رخ داد که هکرها اطلاعات شخصی بیش از ۲۱۴ میلیون حساب فیس‌بوک، اینستاگرام و لینکدین را فاش کردند. هکرها با نفوذ به یک پیمانکار شخص ثالث به نام Socialarks که توسط هر سه شرکت استخدام شده بود و دسترسی بالایی داشت، توانستند به داده‌ها دسترسی پیدا کنند.

در سال ۲۰۲۳، نقض‌های شخص ثالث به تهدیدی مبرم‌تر تبدیل خواهند شد، زیرا شرکت‌ها به طور فزاینده‌ای به پیمانکاران مستقل روی خواهند آورد.

بر اساس یک گزارش در سال ۲۰۲۱، بیش از ۵۰ درصد از کسب و کارها به دلیل تغییر رویه به دورکاری ناشی از کووید-۱۹، تمایل بیشتری به استخدام افراد خوداشتغال^۳ دارند. شرکت امنیت سایبری CyberArk گزارش می‌دهد که ۹۶ درصد سازمان‌ها به اشخاص ثالث، اجازه دسترسی به سیستم‌های حیاتی را می‌دهند و یک مسیر دسترسی بالقوه و محافظت‌نشده به داده‌هایشان را برای هکرها فراهم می‌کنند. طبق آمار، ۷۵ درصد از حملات سایبری در سال ۲۰۲۰ از آسیب‌پذیری‌هایی استفاده کرده‌اند که حداقل دو سال قبل کشف شده بودند.

² Third-Party Exposure

³ Freelancer

۳. اشتباهات پیکربندی^۴

حتی سیستم‌های امنیتی حرفه‌ای، حداقل یک خطا در نحوه نصب و یا راه اندازی نرم افزار دارند. در پژوهشی که توسط شرکت نرم‌افزار امنیت سایبری Rapid7 انجام شد، ۸۰ درصد از تست‌های نفوذ خارجی به علت پیکربندی نادرست قابل بهره‌برداری بودند. در مواردی که مهاجم به سیستم داخلی دسترسی داشت (یعنی تست‌هایی شبیه به دسترسی از طریق شخص ثالث یا نفوذ فیزیکی به یک دفتر) میزان خطاهای پیکربندی قابل بهره‌برداری به ۹۶ درصد رسید.

در سال ۲۰۲۲، تأثیر عواملی چون همه‌گیری کووید-۱۹، تحولات اجتماعی-سیاسی و استرس مالی مداوم، احتمالاً تعداد اشتباهات و بی‌دقتی‌های کارکنان را در محل کار افزایش می‌دهد و این امر فرصت‌های بیشتری را برای مجرمان سایبری ایجاد می‌کند.

بر اساس گزارش Lyra Health، ۸۱ درصد از کارکنان مشکلات سلامت روان را در نتیجه همه‌گیری تجربه کرده‌اند و ۶۵ درصد از کارکنان اظهار داشتند که سلامت روان آنها به طور مستقیم بر عملکرد کاری آنها تأثیر گذاشته است.

مؤسسه Ponemon گزارش می‌دهد، نیمی از کارشناسان فناوری اطلاعات اذعان می‌کنند در خصوص اینکه ابزارهای امنیت سایبری نصب شده واقعاً چقدر خوب کار می‌کنند آگاهی کافی ندارند، به این معنی که حداقل نیمی از کارشناسان فناوری اطلاعات در حال حاضر تست‌های داخلی، تعمیر و نگهداری منظم را انجام نمی‌دهند.

⁴ Cofiguration Mistakes

۴. بهداشت سایبری ضعیف^۵

بهداشت سایبری، به عادت‌ها و شیوه‌های منظم در مورد استفاده از فناوری، مانند اجتناب از شبکه‌های WiFi محافظت‌نشده یا احراز هویت چندعاملی اشاره دارد. تحقیقات نشان می‌دهد نزدیک به ۶۰ درصد از سازمان‌ها برای مدیریت رمزهای عبور به حافظه انسانی متکی هستند و ۴۲ درصد از سازمان‌ها رمزهای عبور را با استفاده از کاغذهای یادداشت چسب‌دار مدیریت می‌کنند. بیش از نیمی (۵۴٪) از متخصصان فناوری اطلاعات برای دسترسی به حساب‌های شرکت نیازی به استفاده از احراز هویت دو مرحله‌ای ندارند و فقط ۳۷ درصد از افراد از احراز هویت دو مرحله‌ای برای حساب‌های شخصی استفاده می‌کنند. کمتر از نیمی (۴۵٪) از جامعه آماری مورد بررسی می‌گویند که پس از نقض اطلاعات رمز عبور خود را تغییر می‌دهند و فقط ۳۴ درصد می‌گویند که رمز عبور خود را به طور منظم تغییر می‌دهند.

با توجه به افزایش دورکاری‌ها، سیستم‌هایی با رمزهای عبور ضعیف، از شبکه‌های محافظت‌نشده خانگی قابل دسترسی هستند، رمزهای عبور روی کاغذهای یادداشت چسب‌دار راه خود را به کافی‌شاپ‌های عمومی باز کرده‌اند و کارکنان با سیستم‌های شخصی وارد حساب کاربری خود می‌شوند که احتمال گم شدن یا سرقت این سیستم‌های شخصی بسیار بیشتر است. شرکت‌ها و افرادی که شیوه‌های سایبری خود را بهبود نمی‌دهند، اکنون در معرض خطر بسیار بزرگتری نسبت به قبل هستند.

با کمال تعجب، متخصصان فناوری اطلاعات اغلب عادات بهداشت سایبری بدتری نسبت به سایرین دارند؛ ۵۰ درصد از کارکنان فناوری اطلاعات اظهار داشتند که از رمزهای عبور تکراری و مجدد در حساب‌های کاربری محل کار خود استفاده می‌کنند.

⁵ Poor Cyber Hygiene

۵. آسیب‌پذیری‌های ابری^۶

ممکن است تصور شود که فضای ابری در طول زمان امن‌تر خواهد شد اما در واقع برعکس است؛ طبق گزارش IBM، آسیب‌پذیری‌های ابری در پنج سال گذشته ۱۵۰ درصد افزایش یافته است.

به گزارش گارتنر، امنیت ابری در حال حاضر به عنوان سریع‌ترین بازار رو به رشد در حوزه امنیت سایبر است. تحولات جدید در امنیت ابری شامل پذیرش معماری امنیت ابری "Zero Trust" است.

Zero Trust یک طراحی استراتژیک است که با حذف مفهوم اعتماد از معماری شبکه یک سازمان، برای جلوگیری از نقض موفقیت‌آمیز برای امنیت بیشتر داده‌ها اجرا می‌گردد و ریشه در اصل "هرگز اعتماد نکنید، همیشه تحقیق کنید" دارد.

سیستم‌های ZeroTrust به گونه‌ای طراحی شده‌اند که به جای اعطای دسترسی پایدار به دستگاه‌ها یا دستگاه‌های شناسایی شده در محیط شبکه، تأییدیه‌های مورد نیاز را در هر مرحله و با هر بار ورود به سیستم اجرا می‌کنند. این سبک از امنیت در سال ۲۰۲۱ محبوبیت پیدا کرد و احتمالاً در سال‌های آینده مورد پذیرش گسترده‌تری قرار خواهد گرفت.

⁶ Cloud Vulnerabilities

۶. آسیب پذیری‌های دستگاه موبایل^۷

یکی از تمایلات ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹، افزایش استفاده از تلفن‌های همراه بود. نه تنها کاربران راه دور بیشتر به تلفن‌های همراه متکی هستند، بلکه کارشناسان حوزه بهداشت نیز به منظور محدود کردن انتقال میکروب‌ها به پذیرش گسترده کیف پول‌های موبایل و فناوری پرداخت الکترونیکی تشویق کرده‌اند. با افزایش این گرایش، این طیف از کاربران، اهداف حمله را برای مجرمان سایبری تشکیل دادند.

آسیب‌پذیری‌های تلفن‌های همراه با افزایش دورکاری‌ها، تشدید و منجر به افزایش تعداد شرکت‌ها با سیاست «دستگاه خودت را بیاور» شده است. بر اساس گزارش امنیتی Check Point Software در طول سال ۲۰۲۱، ۴۶ درصد از شرکت‌ها با یک حادثه امنیتی مرتبط با یک برنامه مخرب تلفن همراه که توسط یک کارمند دانلود شده بود، مواجه شدند. مجرمان سایبری شروع به هدف قرار دادن دستگاه‌های تلفن همراه کرده‌اند.

⁷ Mobile Device Vulnerabilities

۷. اینترنت اشیا^۸

الگوی دورکاری ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹، منجر شد بیش از یک چهارم از کارمندان کارهای خود را به خانه ببرند، مکانی که ۷۰ درصد از خانواده‌ها حداقل دارای یک دستگاه هوشمند هستند؛ در نتیجه حملات به دستگاه‌های هوشمند یا «اینترنت اشیا» افزایش یافت و بیش از ۱,۵ میلیارد نقض داده بین ژانویه و ژوئن ۲۰۲۱ رخ داد.

به طور متوسط یک دستگاه هوشمند در عرض پنج دقیقه پس از اتصال به اینترنت می‌تواند مورد حمله قرار می‌گیرد و کارشناسان تخمین می‌زنند که یک خانه هوشمند با طیف گسترده‌ای از دستگاه‌های IoT ممکن است در یک هفته مورد هدف ۱۲۰۰۰ حمله هک قرار گیرد.

محققان پیش‌بینی می‌کنند که تعداد دستگاه‌های هوشمند سفارش داده شده بین سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ دو برابر خواهد شد و این موضوع، شبکه‌ای گسترده‌تر از نقاط دسترسی ایجاد می‌کند که می‌توانند برای نقض سیستم‌های شخصی و شرکتی مورد هدف قرار گیرند. انتظار می‌رود تعداد اتصالات اینترنت اشیا در سال ۲۰۲۳ به ۳,۵ میلیارد برسد و کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که بیش از یک چهارم حملات سایبری علیه مشاغل تا سال ۲۰۲۵ مبتنی بر اینترنت اشیا خواهد بود.

⁸ Internet of Things

۸. باج افزار^۹

در حالی که حملات باج افزار تهدید جدیدی محسوب نمی‌شوند، مبالغ درخواستی برای دریافت باج در سال‌های اخیر به طور قابل توجهی سیر صعودی داشته است؛ بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ میانگین هزینه باج از ۵۰۰۰ دلار به ۲۰۰۰۰۰ دلار افزایش یافته است.

متوسط مدت زمان خرابی سیستم پس از حمله باج افزار ۲۱ روز است. در یک نظرسنجی در سال ۲۰۲۱ از ۱۲۶۳ متخصص امنیت سایبری، ۶۶ درصد اظهار داشتند که شرکت‌های آنها در اثر حمله باج افزار، هزینه هنگفتی را از دست داده است. از هر سه یک نفر بیان داشتند که شرکت آنها با اخراج یا استعفاء، مقام ارشد خود را از دست داده است و ۲۹ درصد اظهار داشتند که شرکت آنها مجبور به حذف مشاغل به دنبال حمله باج افزار شده است. به مرور زمان باج افزارها برای استفاده‌ی هکرها پیچیده تر، دردسترس تر و راحت تر شده‌اند. در واقع، مجرمان سایبری اکنون می‌توانند به عنوان فراهم‌کنندگان باج افزار به عنوان یک سرویس فعالیت کنند، که به کاربران اجازه می‌دهد ابزارهای باج‌افزاری از پیش توسعه‌یافته را برای اجرای حملات در ازای درصدی از تمام پرداخت‌های موفق باج‌گیری، مستقر کنند. ظهور پدیده «باج افزار به عنوان سرویس»^{۱۰} به این معنی است که حملات باج‌افزار اکنون به طور قابل توجهی برای مجرمان سایبری مقرون به صرفه و این دست حملات همچنان رو به افزایش است.

⁹ Ransomware

¹ RaaS: Ransomware-as-a-Service

۹. مدیریت ضعیف داده ها^۱

مدیریت داده، چیزی بیش از مرتب نگه داشتن سیستم های ذخیره سازی و سازمانی است. داده های ایجاد شده توسط کاربران هر چهار سال دو برابر می شود، اما بیش از نیمی از این داده های جدید هرگز استفاده یا تجزیه و تحلیل نمی شوند. انبوهی از داده های مازاد منجر به ایجاد سردرگمی می شوند که داده ها را در برابر حملات سایبری آسیب پذیر می کند.

نقض های ناشی از اشتباهات مدیریت داده ها می تواند به اندازه حملات امنیت سایبری پرهزینه باشد. ایتن، شرکت خدمات درمانی امریکایی، پس از ارسال اطلاعات حساس بهداشتی در پاکتی اشتباه، به پرداخت ۱۷ میلیون دلار در سال ۲۰۱۸ محکوم شد.

به دلیل انفجار داده ها که در دهه گذشته اتفاق افتاده است، کارشناسان پیش بینی می کنند که سال ۲۰۲۲ تغییری فزاینده از «داده های بزرگ»^۲ به سمت «داده های درست»^۳ یا تأکید بر ذخیره داده های مورد نیاز را به همراه خواهد داشت.

برای مرتب سازی و جدایی داده های درست از داده های غیرضروری، به طور فزاینده ای بر اتوماسیون تأکید می گردد که این امر نیز خطرات خاص خود را در پی دارد، از آنجا که پردازش داده ها متکی به هوش مصنوعی است و قوانین و تنظیماتی که هوش مصنوعی باید از آنها پیروی کند، توسط انسان ایجاد می شود، این حوزه نیز مستعد خطای انسانی است.

¹ Poor Data Management	1
¹ Big Data	2
¹ Right Data	3

۱۰. رویه های ناکافی پس از حمله^۱

حفره‌های امنیتی باید بلافاصله پس از حمله امنیت سایبری اصلاح شوند. در یک نظرسنجی در سال ۲۰۲۱ از ۱۲۶۳ شرکتی که هدف نقض امنیت سایبری قرار گرفته بودند، ۸۰ درصد از قربانیانی که پرداخت باج را فراهم کردند، اظهار داشتند که بلافاصله پس از آن حمله دیگری را تجربه کرده‌اند. در واقع، ۶۰ درصد از حملات سایبری در صورت اعمال وصله‌های موجود، قابل پیشگیری بودند و ۳۹ درصد از سازمان‌ها اعلام داشتند که قبل از وقوع حمله سایبری از آسیب‌پذیری خود آگاه بودند. سال آینده شاهد پس لرزه‌های حملات امنیت سایبری سال ۲۰۲۱ خواهیم بود که به دلیل کووید ۱۹ به طور تصاعدی افزایش یافت. توانایی مدیریت وصله، توسط سازمان‌هایی که در سال ۲۰۲۱ هدف قرار گرفتند، تعیین می‌کند که آیا در سال آینده قربانی حمله دیگری شوند یا خیر. یکی از راه‌حل‌های رایج، انتخاب مدلی مشترک برای نرم افزار مدیریت وصله است. محصولات «وصله به عنوان سرویس» به روزرسانی‌ها و وصله‌های مداوم را ارائه و سرعت و کارایی وصله را افزایش می‌دهند. همچنین وصله‌زنی خودکار احتمال آسیب‌پذیری‌های وصله با خطای انسانی را کاهش می‌دهد.

¹ Inadequate Post-Attack Procedures⁴

¹ Patching-as-a-Service⁵